

Konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022

(2018/C 460/10)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

W ŚWIETLE:

- deklaracji rzymskiej przywódców UE, szczytu w Göteborgu i konkluzji Rady Europejskiej ⁽¹⁾ uznających kulturę za klucz do budowania inkluzywnych, spójnych społeczeństw i do utrzymania konkurencyjności Europy,
- bieżących zmian, takich jak cyfryzacja, globalizacja, rosnące zróżnicowanie społeczne i zmieniające się środowisko pracy, oraz potrzeby radzenia sobie z tymi szansami i wyzwaniem dzięki wspólnym wysiłkom w zakresie polityki kulturalnej,

UZNAJĄC:

- poprzednie plany prac Rady w dziedzinie kultury oraz osiągnięte wyniki,
- nowy europejski program na rzecz kultury ⁽²⁾, przedstawiony przez Komisję Europejską w maju 2018 r., który określa trzy cele strategiczne:
 - wykorzystanie wagi kultury i różnorodności kulturowej do celów spójności społecznej i dobrostanu poprzez promowanie uczestnictwa w kulturze, mobilności artystów oraz ochrony dziedzictwa kulturowego,
 - tworzenie miejsc pracy i pobudzanie wzrostu gospodarczego w sektorze kultury i sektorze kreatywnym poprzez propagowanie sztuki i kultury w edukacji, promowanie odpowiednich umiejętności oraz zachęcanie do innowacji w dziedzinie kultury,
 - wzmocnienie międzynarodowych stosunków kulturalnych poprzez jak najlepsze wykorzystanie potencjału kultury, by promować zrównoważony rozwój i pokój,

PRZYWOŁUJĄC:

- Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego 2018, który znacznie zwiększył publiczne i polityczne uwrażliwienie na kulturę i dziedzictwo kulturowe w Europie, oraz znaczenie spożytkowania tej dynamiki, aby w pełni wykorzystać potencjalną społeczną i gospodarczą wartość kultury dla Europy,
- znaczenie synergii z wszystkimi odpowiednimi unijnymi programami i funduszami, zwłaszcza w dziedzinie kultury, edukacji, badań, cyfryzacji, rozwoju regionalnego i miejskiego, w celu promowania polityki kulturalnej w Europie,
- główne odniesienia polityczne zamieszczone w załączniku II do niniejszych konkluzji,

ZGADZA SIĘ:

w celu zapewnienia sobie strategicznego i dynamicznego instrumentu, który pozwoli odpowiedzieć na bieżące zmiany polityczne, będzie się cechował jasnymi zasadami i konkretnymi priorytetami umożliwiającymi spójną realizację – ustanowić, z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości i proporcjonalności, plan prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022, przedstawiony w załączniku I do niniejszych konkluzji.

ZWRACA SIĘ:

do Komisji, by przyjęła do czerwca 2022 r. śródkresową ocenę planu prac oraz sprawozdanie końcowe na temat jego realizacji w oparciu o dobrowolne pisemne uwagi przekazane przez państwa członkowskie. W świetle tego sprawozdania prezydencja Rady może rozważyć, czy zaproponować nowy plan prac w dziedzinie kultury na kolejny okres.

⁽¹⁾ EUCO 19/1/17 REV 1.

⁽²⁾ COM(2018) 267 final.

ZAŁĄCZNIK I

I. ZASADY PRZEWODNIE

Plan prac w dziedzinie kultury opiera się na następujących zasadach przewodnich:

- Kultura ma wartość sama w sobie.
- Kultura przyczynia się do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Różnorodność kulturowa i językowa jest jednym z kluczowych atutów Unii Europejskiej, a jej ochrona i promowanie zajmują centralne miejsce w polityce kulturalnej na szczeblu europejskim.
- Uwzględnianie problematyki kultury wymaga całościowego i horyzontalnego podejścia do stanowienia prawa, finansowania i współpracy międzysektorowej.
- Regularny dialog między państwami członkowskimi, instytucjami europejskimi i społeczeństwem obywatelskim oraz współpraca tematyczna z organizacjami międzynarodowymi tworzą synergie i dają lepsze wyniki.
- Lepsze zarządzanie wymaga jasnego określenia obowiązków i zaangażowania ze strony wszystkich współuczestników.
- Konieczne jest regularne monitorowanie przez prezydencję Rady, aby śledzić postęp działań.
- Plan prac na rzecz kultury musi być elastyczny, aby umożliwić reagowanie na zmiany otoczenia politycznego.

II. PRIORYTETY

Rada wybiera wymienione poniżej priorytety z uwagi na ich wkład w różnorodność kulturową, ich europejską wartość dodaną oraz potrzebę wspólnego działania:

- A. Zrównoważony charakter dziedzictwa kulturowego
- B. Spójność i dobrostan
- C. Otoczenie wspierające artystów, osoby zawodowo związane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz treści europejskie
- D. Równość płci
- E. Międzynarodowe stosunki kulturalne.

Ważnymi kwestiami horyzontalnymi, którym należy poświęcić odpowiednią uwagę, są cyfryzacja i statystyki w zakresie kultury. Cyfryzacja stwarza nowe, innowacyjne możliwości dla sztuki i kultury w zakresie dostępu, ekspresji, ochrony, rozpowszechniania i konsumpcji. Statystyki w zakresie kultury wspierają kształtowanie na poziomie europejskim i krajowym polityki opartej na dowodach. Regularne sporządzanie porównywalnych i wiarygodnych statystyk w zakresie kultury pozwala na wyszukiwanie trendów i opracowywanie rozsądnych polityk.

Szczególną uwagę należy ponadto poświęcić synergii między priorytetami.

A. Zrównoważony charakter dziedzictwa kulturowego

Dziedzictwo kulturowe jest zarówno przejawem różnorodności kulturowej przekazanej przez poprzednie pokolenia, jak i zasobem zrównoważonego rozwoju kulturalnego, społecznego, środowiskowego i gospodarczego w Europie. Ochrona, zachowanie i zabezpieczenie, badania naukowe, działania edukacyjne i transfer wiedzy, finansowanie, zarządzanie partycypacyjne i współczesna interpretacja stanowią kluczowe obszary, które skorzystają z całościowego podejścia strategicznego. Podczas Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 w całej Europie miało miejsce wiele różnorodnych wydarzeń. Aby zachować jego osiągnięcia, trzeba opracować działania następcze i działania włączające tę tematykę w główny nurt polityki, w tym plan działania Komisji na rzecz dziedzictwa kulturowego. Należy również brać pod uwagę pracę koordynatorów krajowych ds. Roku Europejskiego.

B. Spójność i dobrostan

Dostęp do kultury i uczestnictwo w życiu kulturalnym sprzyjają emancypacji jednostek, podnoszeniu poziomu świadomości demokratycznej i spójności społecznej poprzez kontakty z innymi ludźmi i zaangażowanie obywatelskie. Zmiany zachowania użytkowników w związku z cyfryzacją, starzenie się społeczeństw i ich zróżnicowanie kulturowe wymagają lepszego zrozumienia różnych odbiorców. Konieczne jest silniejsze ukierunkowanie na interesy i potrzeby poszczególnych grup, takich jak młodzież, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby ze środowisk migrantów i osoby żyjące w ubóstwie lub doświadczające deprywacji materialnej. Technologie cyfrowe stanowią atut dla rozwoju odbiorców i innowacyjnych metod uczestnictwa. Współpraca międzysektorowa z innymi obszarami, takimi jak edukacja, opieka społeczna, opieka zdrowotna, nauka i technologia oraz rozwój regionalny i miejski, znacząco wpływa na spójność i dobrostan. Szczególną uwagę należy zwrócić na rolę kultury na szczeblu lokalnym, na jakość architektury i warunków życia oraz wynikające z kultury innowacje społeczne przyczyniające się do rozwoju miast i regionów w całej UE.

C. Otoczenie wspierające artystów, osoby zawodowo związane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz treści europejskie

Wolność artystyczna jest ściśle powiązana z warunkami socjalnymi i ekonomicznymi osób zawodowo zajmujących się kulturą i instytucji kultury. Sektor kultury i sektor kreatywny w Europie to samozatrudnienie, małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa, a także różnorodność kulturowa i językowa. Kariery zawodowe artystów i osób zawodowo związanych z sektorem kultury i sektorem kreatywnym są zwykle oparte na projektach, a artyści często są bardzo mobilni oraz mają nieregularne i nieprzewidywalne dochody i łączą pracę w kilku miejscach, aby zarobić na życie. Innowacyjność jest szczególnie napędzana przez indywidualnych artystów, twórców i małe instytucje kultury, a tworzenie wartości opiera się głównie na aktywach niematerialnych, takich jak oryginalne pomysły, wiedza i kreatywność. Aby zwiększyć konkurencyjność Europy oraz stymulować innowacje, Europa musi wykorzystać zasoby sektora kreatywnego i sektora kultury. Mobilność artystów i osób zawodowo związanych z sektorem kultury i sektorem kreatywnym, rozpowszechnianie i tłumaczenie treści europejskich, szkolenia i rozwijanie talentów, sprawiedliwe warunki pracy i płacy, dostęp do finansowania i współpraca transgraniczna są kwestiami o szczególnym znaczeniu dla badań naukowych i wymiany na szczeblu europejskim.

D. Równość płci

Równość płci stanowi filar różnorodności kulturowej. Kultura ma do odegrania kluczową rolę w przełamywaniu stereotypów i upowszechnianiu zmian społecznych. Jednak w prawie wszystkich sektorach kultury i sektorach kreatywnych utrzymuje się interseksyjna nierówność płci. Kobiety artystki i osoby zawodowo związane z kulturą mają mniejszy dostęp do zasobów produkcyjnych i związanych z tworzeniem, a zazwyczaj dużo gorzej wynagradzane niż mężczyźni i niedostatecznie reprezentowane na stanowiskach kierowniczych i innych stanowiskach decyzyjnych oraz na rynku sztuki. Należy uznać, że różnice te istnieją, i zwalczać je za pomocą konkretnych polityk i środków. Aby podnieść świadomość na szczeblu politycznym i administracyjnym oraz w ramach poszczególnych sektorów, potrzebne są kompleksowe dane i wymiana dobrych praktyk.

E. Międzynarodowe stosunki kulturalne

W oparciu o założenie, że kultura jest wartością samą w sobie, międzynarodowe stosunki kulturalne UE powinny uwrażliwiać na kluczową rolę kultury i jej pozytywne skutki społeczno-gospodarcze mające wpływ na ważne problemy i wyzwania na szczeblu światowym. Niezbędne jest strategiczne, stopniowe podejście do międzynarodowych stosunków kulturalnych oraz konkretne działania na rzecz jego realizacji. Takie podejście powinno zakładać perspektywę oddolną, zachęcać do kontaktów międzyludzkich i promować dialog międzykulturowy. Należy zapewnić pełną komplementarność z działaniami państw członkowskich i działaniami prowadzonymi przez Radę Europy i UNESCO.

III. REALIZACJA

Rada wzywa państwa członkowskie i Komisję do współpracy w sprawie priorytetów planu prac w dziedzinie kultury, który będzie realizowany zgodnie z dynamicznym programem zamieszczonym w pkt IV i w załączniku A. Plan prac w dziedzinie kultury powinien być monitorowany przez prezydencję Rady i w razie potrzeby może zostać zmieniony przez Radę w świetle osiągniętych rezultatów lub rozwoju polityki na szczeblu europejskim.

Tematy w każdym obszarze priorytetowym realizuje się w kilku etapach, stosując odpowiednie metody pracy. Każdy etap realizowany jest przez Komisję, Radę, prezydencję Rady albo inne zainteresowane państwo członkowskie.

Stosować można między innymi następujące metody pracy: otwarta metoda koordynacji, grupy eksperckie ad hoc lub prowadzone przez Komisję, partnerskie uczenie się, badania, konferencje, seminaria podsumowujące, Europejskie Forum Kultury, dialog ze społeczeństwem obywatelskim, projekty pilotażowe, wspólne inicjatywy z organizacjami międzynarodowymi, konkluzje Rady oraz nieformalne spotkania urzędników z ministerstw kultury i w stosownych przypadkach innych ministerstw.

Zasady członkostwa w grupach ds. otwartej metody koordynacji i zasady funkcjonowania tych grup przedstawiono w załączniku B.

Zachęca się państwa członkowskie i Komisję, by szeroko rozpowszechniały wyniki planu prac w dziedzinie kultury oraz by brały je pod uwagę w stosownych przypadkach podczas opracowywania polityki na szczeblu europejskim i na szczeblu krajowym.

IV. DZIAŁANIA

Jeżeli chodzi o priorytety i metody pracy opisane w pkt II i III, przeprowadzone zostaną następujące działania.

A. Zrównoważony charakter dziedzictwa kulturowego

Temat:

Zarządzanie partycypacyjne

Metody pracy:

Partnerskie uczenie się i konferencja zorganizowana przez Komisję

Uzasadnienie:

Zarządzanie partycypacyjne to innowacyjne, ukierunkowane na ludzi, perspektywiczne podejście, wprowadzające rzeczywistą zmianę w sposobie, w jaki dziedzictwo kulturowe jest zarządzane i wyceniane. W następstwie zaleceń grupy ds. otwartej metody koordynacji „Zarządzanie partycypacyjne dziedzictwem kulturowym” (2016/17) oraz Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 eksperci przeprowadzą wymianę dobrych praktyk poprzez partnerskie uczenie się oraz zastanowią się, jak wspierać procesy partycypacyjne. Jeżeli chodzi o Konwencję w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (konwencja z Faro), uwzględnić należy fachową wiedzę Rady Europy.

Oczekiwane rezultaty:

Działania będą zwiększać tworzenie sieci kontaktów i transfer wiedzy w tym obszarze, a w dłuższej perspektywie przyczyniać się do promowania zarządzania partycypacyjnego dziedzictwem kulturowym.

Temat:

Przystosowanie się do zmiany klimatu

Metody pracy:

Grupa ds. otwartej metody koordynacji, w tym inwentaryzacja

Uzasadnienie:

Jeżeli chodzi o porozumienie paryskie (2015) oraz cel zrównoważonego rozwoju ONZ nr 13 dotyczący działań w dziedzinie klimatu, eksperci zidentyfikują dobre praktyki i działania innowacyjne w odniesieniu do otoczenia historycznego w zakresie zmiany klimatu i wymieniają się tymi informacjami. Udostępnione zostaną informacje z projektów naukowych w ramach programu „Horyzont 2020”, a działania UE, w tym ekspertyza dotycząca ochrony dziedzictwa kulturowego przed klęskami żywiołowymi (2018), zostaną skatalogowane. Szczególny nacisk należy położyć na efektywność energetyczną budynków zabytkowych, koncepcję i przekształcanie krajobrazu kulturowego i bezpieczeństwo dziedzictwa podlegającego ekstremalnym warunkom klimatycznym.

Oczekiwane rezultaty:

Wymiana doprowadzi do zwiększenia świadomości i potencjału krajowych ekspertów w zakresie zrównoważonego charakteru dziedzictwa kulturowego. Ich zalecenia będą wkładem do dyskusji i przyczynią się do planowania środków związanych ze zmianą klimatu na poziomie europejskim i krajowym.

Temat:

Zasady dotyczące jakości interwencji w zakresie dziedzictwa kulturowego

Metody pracy:

Warsztaty zorganizowane przez prezydencję i partnerskie uczenie się oraz odpowiednie działania następcze

Uzasadnienie:

W następstwie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 i prac grupy ds. otwartej metody koordynacji „Umiejętności, szkolenia i transfer wiedzy: tradycyjne i nowe zawody związane z dziedzictwem” (2017/18) eksperci przeprowadzą wymianę praktycznych przykładów interwencji w zakresie dziedzictwa kulturowego za pośrednictwem funduszy UE. Ponieważ problemy związane z rekonstrukcją i autentycznością nie zawsze są właściwie rozwiązywane, ważne jest zapewnienie, aby decyzje w sprawie wszelkich zmian w otoczeniu historycznym były oparte na prawidłowej ocenie skutków i właściwym zrozumieniu wartości dziedzictwa.

Oczekiwane rezultaty:

Działanie ma na celu opracowanie wytycznych dotyczących następnej generacji funduszy UE, przy zapewnieniu zasad jakości w odniesieniu do ochrony i zabezpieczenia dziedzictwa. Eksperci przedstawią kompleksową analizę i zalecenia dotyczące zasad jakości, które mają być stosowane podczas interwencji wpływających na otoczenie historyczne.

Temat:

Alternatywne źródła finansowania dziedzictwa kulturowego

Metody pracy:

Warsztaty zorganizowane przez Komisję

Uzasadnienie:

Ze względu na silną presję na budżety publiczne na rzecz dziedzictwa kulturowego rozwija się alternatywne źródła finansowania, od partnerstw publiczno-prywatnych po udziału w loteriach i ulgi podatkowe z tytułu darowizn. W tym kontekście przeanalizowana zostanie także rola fundacji.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest określenie nowych źródeł finansowania dziedzictwa kulturowego oraz zidentyfikowanie możliwych do powielenia najlepszych praktyk w celu wspierania jego stabilności gospodarczej.

B. Spójność i dobrostan**Temat:**

Spójność społeczna

Metody pracy:

Grupa ds. otwartej metody koordynacji i konferencja prezydencji

Uzasadnienie:

Po przeanalizowaniu sprawozdania grupy ds. metody otwartej koordynacji „Sprzyjanie przyczynianiu się kultury do włączenia społecznego” (2017/18) grupa zajmująca się działaniami następczymi otrzyma nowy mandat do zbadania w sposób bardziej dogłębny konkretnych tematów będących przedmiotem szczególnego zainteresowania, takich jak potrzeba uwzględnienia kultury jako kwestii przekrojowej w takich dziedzinach jak polityka społeczna, polityka zdrowotna, rozwój lokalny i inne. Następnie zostanie zorganizowana konferencja, by rozpowszechnić osiągnięte wyniki i poczynione spostrzeżenia. Jeżeli będzie taka potrzeba, należy następnie przedyskutować kolejne kroki.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest określenie najlepszych praktyk we współpracy międzysektorowej, które mają istotne skutki społeczne i gospodarcze. Przeanalizowane zostaną możliwości finansowania w ramach programu „Kreatywna Europa” i innych właściwych programów unijnych.

Temat:

Wysokiej jakości architektura i środowisko dostosowane do potrzeb wszystkich

Metody pracy:

Grupa ds. otwartej metody koordynacji, a następnie konferencja zorganizowana przez Austrię i ewentualnie konkluzje Rady

Uzasadnienie:

Jak przypomniano w deklaracji z Davos z 2018 r.: „W kierunku wysokiej jakości Baukultur w Europie”, kultura odgrywa centralną rolę w środowisku kształtowanym przez człowieka (co obejmuje architekturę, dziedzictwo kulturowe, przestrzeń publiczną i krajobraz). Potrzebne są innowacyjne, inkluzywne procesy pozwalające zapewnić i utrzymać dobrej jakości architekturę, tak by mogło powstać zintegrowane podejście przyczyniające się do dobrostanu wszystkich obywateli. Nacisk zostanie położony na architekturę jako dyscyplinę, która uwzględni równowagę między aspektami kulturowymi, społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi i technicznymi dla wspólnego dobra. Przeanalizowane zostaną multidyscyplinarne i partycypacyjne modele zarządzania przyczyniające się do włączenia społecznego i zrównoważonego rozwoju dzielnic.

Oczekiwane rezultaty:

Wymiana doświadczeń i przykładów udanych działań przyczyni się do określenia najlepszych praktyk. Można stworzyć synergię z unijnymi funduszami strukturalnymi, agendą miejską UE i jej nowym partnerstwem w dziedzinie kultury i dziedzictwa kulturowego, a także agendą ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i projektem OECD dotyczącym wzmocnienia przez kulturę produktywności regionalnej i dobrostanu regionalnego.

Temat:

Zrozumienie odbiorców treści cyfrowych

Metody pracy:

Grupa ekspercka prowadzona przez Komisję

Uzasadnienie:

Technologie cyfrowe dają organizacjom kulturalnym możliwość rozwinięcia interaktywnych relacji z różnymi odbiorcami. Aby skorzystać z tych możliwości, organizacje muszą lepiej zrozumieć swoich odbiorców treści cyfrowych. W następstwie prac grupy ds. otwartej metody koordynacji (2015/16) oraz konkluzji Rady w sprawie promowania dostępu do kultury za pomocą środków cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju odbiorców (2017) prowadzona przez Komisję grupa ekspercka przeanalizuje innowacyjne narzędzia i opracuje wytyczne w zakresie gromadzenia danych dotyczących odbiorców treści cyfrowych i zarządzania tymi danymi.

Oczekiwane rezultaty:

Dobrowolne wytyczne powinny służyć jako źródło inspiracji dla organizacji kulturalnych i pomóc im dostosowywać się do ciągle zmieniającego się środowiska cyfrowego. Oferując usługi przyjazniejsze dla użytkownika, organizacje pogłębią stosunki z obecnymi odbiorcami i dotrą do nowych.

Temat:

Młode, kreatywne pokolenie

Metody pracy:

Konferencja prezydencji i ewentualne konkluzje Rady, omówienie działań następczych

Uzasadnienie:

Edukacja w zakresie sztuki i kultury od najmłodszych lat promuje rozwój umiejętności twórczych i krytycznego myślenia. Cyfryzacja kształtuje nowe modele dostępu do kultury, własną interpretację i wyrażanie siebie, wzbudzając zainteresowanie młodych ludzi i angażując ich jako aktywnych odbiorców. Istnieje coraz większa potrzeba bardziej strategicznego podejścia do uczestnictwa młodych ludzi w kulturze, aby pobudzić ich kreatywność i rozwijać umiejętności, które są istotne dla ich przyszłych szans na zatrudnienie, aktywności obywatelskiej i włączenia społecznego.

Oczekiwane rezultaty:

Zalecenia polityczne będą miały na celu wspieranie kreatywności młodych ludzi i ich potencjału innowacyjności w epoce cyfrowej.

Temat:

Obywatelstwo, wartości i demokracja

Metody pracy:

Konferencja prezydencji i następująca po niej analiza

Uzasadnienie:

Uczestnictwo w kulturze i sztuce promuje aktywność obywatelską, otwartość, ciekawość i umiejętność krytycznego myślenia, a tym samym prowadzi do wzmocnienia demokracji. Celem analizy będzie zbadanie wpływu kultury na te aspekty i zebranie przykładów. Należy przewidzieć współpracę z Radą Europy i sprawdzić możliwości stosowania jej „Ram wskaźników w zakresie kultury i demokracji” w kontekście UE.

Oczekiwane rezultaty:

Analiza umożliwi przygotowanie środków politycznych opartych na dowodach i zwiększy wiedzę na temat znaczenia kultury dla społeczeństwa i demokracji.

C. Otoczenie wspierające artystów, osoby zawodowo związane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz treści europejskie**Temat:**

Status i warunki pracy artystów i osób zawodowo związanych z sektorem kultury i sektorem kreatywnym

Metody pracy:

Analiza, a następnie grupa ds. otwartej metody koordynacji

Uzasadnienie:

Analiza powinna zbadać ścieżki kariery, w tym przedsiębiorczość, charakter dochodów, wpływ rynku, dostęp do finansowania, zabezpieczenie społeczne oraz mobilność transgraniczną. Jako działania następcze grupa ds. otwartej metody koordynacji powinna przeanalizować rezultaty, wymienić dobre praktyki z państw członkowskich oraz opracować zalecenia polityczne.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest zwiększenie wiedzy na temat warunków pracy artystów i osób zawodowo związanych z sektorem kultury i sektorem kreatywnym w Europie oraz uzyskanie porady politycznej dotyczącej projektowania sprzyjającego otoczeniu.

Temat:

Swoboda artystyczna

Metody pracy:

Warsztaty zorganizowane przez Komisję, a następnie ewentualnie konferencja wraz z innymi właściwymi agencjami UE i organizacjami międzynarodowymi

Uzasadnienie:

Zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencją UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego swoboda artystyczna ma zasadnicze znaczenie dla społeczeństw demokratycznych. Sztuka może pomóc w przezwyciężaniu przeszkód związanych z rasą, religią, płcią, wiekiem, narodowością, kulturą i tożsamością, zapewniając konkurencyjną narrację i kwestionując uprzywilejowane narracje i perspektywy. Omówione zostaną tendencje i wyzwania dotyczące swobody artystycznej.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest omówienie konkretnych doświadczeń w tej kwestii, by zwiększyć świadomość jej znaczenia.

Temat:

Koprodukcje w sektorze audiowizualnym

Metody pracy:

Konferencja prezydencji i ewentualne konkluzje Rady, a następnie grupa ds. otwartej metody koordynacji

Uzasadnienie:

Według Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego europejskie koprodukcje przyciągają trzy razy więcej widzów niż filmy wyprodukowane przez poszczególne kraje. Koprodukcje umożliwiają przemysłowi europejskiemu zwiększenie skali działalności, wzmacniając jego pozycję w Europie i na kluczowych rynkach międzynarodowych. W ramach funduszy krajowych i programów europejskich, takich jak „Kreatywna Europa”, MEDIA i EURIMAGES, poświęca się coraz większą uwagę potencjałowi koprodukcji, zarówno w przypadku filmów fabularnych, jak i produkcji telewizyjnych, w tym dwustronnym umowom o koprodukcji i współpracy między krajami europejskimi, a także koprodukcji z krajami pozaeuropejskimi. Potencjał ten należy również przeanalizować pod kątem rozwoju zróżnicowanych grup odbiorców.

Oczekiwane rezultaty:

W celu wspierania koprodukcji opracowane zostaną zalecenia polityczne i zachęty do koprodukcji w zakresie ram prawnych oraz systemu wsparcia audiowizualnego.

Temat:

Różnorodność i konkurencyjność sektora muzycznego

Metody pracy:

Konferencje prezydencji, warsztaty zorganizowane przez Komisję i ewentualnie konkluzje Rady

Uzasadnienie:

Cyfryzacja, w szczególności pojawienie się strumieniowej transmisji muzyki, i zwiększona konkurencja ze strony podmiotów globalnych doprowadziły do fundamentalnych zmian w sposobie, w jaki muzyka jest tworzona, produkowana, wykonywana, dystrybuowana, użytkowana i spieniężana. Wychodząc od działań prowadzonych w ramach inicjatywy „Muzyka dla Europy”, eksperci będą wymieniać informacje na temat polityk publicznych mających na celu wspieranie mobilności artystów i rozpowszechnianie repertuaru lokalnego w Europie i poza jej granicami.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest określenie najlepszych praktyk do upowszechniania i omówienie odpowiednich środków politycznych na szczeblu europejskim i krajowym.

Temat:

Wielojęzyczność i tłumaczenie

Metody pracy:

Grupa ds. otwartej metody koordynacji i konferencja prezydencji

Uzasadnienie:

W wielojęzycznym środowisku tłumaczenie jest niezbędne, by umożliwić szerszy dostęp do treści europejskich. Aby wykorzystać różnorodność językową Europy jako atut i promować sprawniejszy obieg dzieł europejskich, ocenie podane zostaną istniejące mechanizmy wsparcia tłumaczenia na szczeblu europejskim i krajowym. Jako że cyfryzacja wywiera duży wpływ na różnorodność językową oraz zawody tłumaczeniowe, ocena obejmie także potrzeby w tym zakresie osób uprawiających te zawody.

Oczekiwane rezultaty:

Eksperti wymienią informacje o najlepszych praktykach w zakresie wsparcia tłumaczenia książek i wsparcia tłumaczeń w ramach sektora wydawniczego oraz w innych sektorach kultury i sektorach kreatywnych i zalecą konkretne środki w ramach programu „Kreatywna Europa”, by propagować różnorodność językową i obieg utworów.

Temat:

Finansowanie i innowacje

Metody pracy:

Nieformalne spotkanie ministrów kultury, po którym nastąpią seminaria podsumowujące zorganizowane przez Komisję

Uzasadnienie:

W następstwie prac grup ds. otwartej metody koordynacji „Dostęp do finansowania dla sektora kultury i sektora kreatywnego” (2014/15) i „Rozwój potencjału przedsiębiorczości i innowacji sektora kultury i sektora kreatywnego” (2016/17) oraz konkluzji Rady w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności gospodarczej i włączenia społecznego (2015) konieczne jest dokonanie podsumowania, by ocenić realizację tych zaleceń.

Oczekiwane rezultaty:

Eksperti ocenią, co już zrobiono, i omówią środki dotyczące przyszłych prac na szczeblu europejskim.

D. Równość płci**Temat:**

Równość płci w sektorze kultury i sektorze kreatywnym

Metody pracy:

Inwentaryzacja, grupa ds. otwartej metody koordynacji, a następnie ewentualnie konkluzje Rady

Uzasadnienie:

Przeprowadzona przez Komisję inwentaryzacja pomoże określić sytuację artystek i kobiet zawodowo zajmujących się kulturą (np. zwalczanie stereotypów i molestowania seksualnego, dostęp do zasobów, reprezentacja na stanowiskach decyzyjnych, wynagrodzenie). Jednocześnie państwa członkowskie będą wymieniać się informacjami na temat sytuacji krajowej i dobrymi praktykami. Grupa ds. otwartej metody koordynacji wskaże główne przeszkody i zaproponuje konkretne działania. Jako kolejny krok Rada może przyjąć konkluzje skoncentrowane na wybranych celach i działaniach.

Oczekiwane rezultaty:

Celem jest uwrażliwienie na równość płci w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w zakresie politycznym, administracyjnym i praktycznym oraz zaproponowanie konkretnych środków w ramach programu „Kreatywna Europa”.

E. Międzynarodowe stosunki kulturalne**Temat:**

Strategiczne podejście do międzynarodowych stosunków kulturalnych UE

Metody pracy:

Posiedzenia Komitetu ds. Kultury lub innych odpowiednich forów z udziałem ESDZ i urzędników z ministerstw spraw zagranicznych i innych ministerstw, spotkania ekspertów i konferencje prezydencji

Uzasadnienie:

W ramach kontynuacji prac Grupy Przyjaciół Prezydencji (2017/18) na ten sam temat Rada zostanie poproszona o ustosunkowanie się do wspólnego komunikatu Komisji i ESDZ pt. „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (2016 r.) poprzez określenie wspólnych zasad, celów i priorytetów strategicznych podejścia UE, wyjaśnienie ról poszczególnych podmiotów i zidentyfikowanie obszarów, w których wspólne działanie na szczeblu Unii Europejskiej jest najbardziej odpowiednie.

Oczekiwane rezultaty:

Mając na uwadze horyzontalny charakter tego zadania, celem jest zebranie ekspertów z różnych sektorów (np. kultura, sprawy zagraniczne, edukacja, migracja, współpraca rozwojowa, cła i polityki dotyczące przedsiębiorstw), aby opracowali wspólne podejście strategiczne UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych, po czym nastąpią konkretne działania na rzecz jego realizacji.

Wstępny harmonogram dotyczący planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022

Priorytet	Tematy	2019		2020		2021		2022	
		1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa
A. Zrównoważony charakter dziedzictwa kulturowego	Zarządzanie partycypacyjne	Partnerskie uczenie się		Konferencja					
	Przystosowanie się do zmiany klimatu					Grupa ds. otwartej metody koordynacji			
	Zasady jakości	Warsztaty prezydencji	Partnerskie uczenie się						
	Alternatywne źródła finansowania			Warsztaty		Warsztaty			
B. Spójność i dobrobyt	Spójność społeczna	Analiza. Sprawozdanie grupy ds. otwartej metody koordynacji z 2017/18 r.	Grupa ds. otwartej metody koordynacji			Analiza. Sprawozdanie grupy ds. otwartej metody koordynacji Konferencja prezydencji			
	Wysokiej jakości architektura i środowisko zbudowane			Grupa ds. otwartej metody koordynacji		Konferencja	ewent. konkluzje Rady		
	Zrozumienie odbiorców treści cyfrowych					Grupa ekspercka prowadzona przez Komisję			Analiza sprawozdania ekspertów
	Młode, kreatywne pokolenie	Konferencja prezydencji, ewent. konkluzje Rady							
	Obywatelstwo, wartości i demokracja		Konferencja prezydencji		Analiza				

Priorytet	Tematy	2019		2020		2021		2022		
		1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa	1. połowa	2. połowa	
C. Otoczenie wspierające artystów, osoby zawodowo związane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz treści europejskie	Status artystów i ich warunki pracy		Analiza				Grupa ds. otwartej metody koordynacji			
	Swoboda artystyczna			Warsztaty		Ewent. konferencja				
	Koprodukcje audiowizualne	Konferencja prezydencji, ewent. konkluzje Rady	Grupa ds. otwartej metody koordynacji				Analiza. Sprawozdanie grupy ds. otwartej metody koordynacji			
	Muzyka	Konferencja prezydencji		Warsztaty	Warsztaty	Konferencja prezydencji, ewent. konkluzje Rady				
	Wielojęzyczność i tłumaczenie			Grupa ds. otwartej metody koordynacji			Analiza. Sprawozdanie grupy ds. otwartej metody koordynacji	Konferencja prezydencji		
	Finansowanie i innowacje	Nieformalne spotkanie ministrów kultury	Seminarium podsumowujące		Seminarium podsumowujące					
D. Równość płci	Równość płci	Inwentaryzacja i grupa ds. otwartej metody koordynacji			Analiza. Sprawozdanie grupy ds. otwartej metody koordynacji, ewent. konkluzje Rady					
E. Międzynarodowe stosunki kulturalne	Podejście strategiczne		Przyjęcie podejścia strategicznego				Konferencja prezydencji			

Załącznik B

Zasady dotyczące grup ds. otwartej metody koordynacji ustanawianych przez państwa członkowskie w ramach planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022**Członkostwo**

- Państwa członkowskie uczestniczą w pracach grup ds. otwartej metody koordynacji na zasadzie dobrowolności; w każdej chwili mogą one dołączyć do tych prac.
- Państwa członkowskie zainteresowane uczestnictwem wyznaczają ekspertów na członków grupy ds. otwartej metody koordynacji. Państwa członkowskie dopilnują, by wyznaczeni eksperci dysponowali praktycznym doświadczeniem krajowym w danej dziedzinie. Wyznaczeni eksperci są zobowiązani do skutecznej komunikacji z właściwymi organami krajowymi. Wyznaczanie ekspertów będzie koordynować Komisja.
- Każda grupa ds. otwartej metody koordynacji może podjąć decyzję o zaproszeniu do udziału w pracach tej grupy niezależnych ekspertów, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego oraz przedstawicieli europejskich państw trzecich. Tacy uczestnicy mogą również dołączyć do grupy na cały okres pracy, pod warunkiem że ich członkostwo zostanie jednomyślnie zatwierdzone przez grupę ds. otwartej metody koordynacji.

Mandat

- Mandat każdej z grup ds. otwartej metody koordynacji zostanie sfinalizowany przez Komitet ds. Kultury na podstawie projektu mandatu zaproponowanego przez Komisję zgodnie z pkt IV.

Procedury pracy

- Grupa ds. otwartej metody koordynacji skoncentruje się na wypracowaniu konkretnych i przydatnych rezultatów odnośnie do żądanego zagadnienia.
- Każda grupa ds. otwartej metody koordynacji przygotowuje harmonogram prac zgodny z niniejszym planem prac w dziedzinie kultury.
- Każda grupa ds. otwartej metody koordynacji wyznaczy na pierwszym posiedzeniu przewodniczącego lub przewodniczących.
- Komisja zapewni wiedzę ekspercką i wsparcie logistyczne dla prac grup ds. otwartej metody koordynacji. Ponadto, w miarę możliwości, Komisja zapewni tym grupom wsparcie w postaci innych odpowiednich środków (w tym spotkania wstępnego i analiz istotnych dla poszczególnych obszarów działania).
- W celu wsparcia wymiany dobrych praktyk spotkania grup ds. otwartej metody koordynacji, w tym wizyty studyjne, mogą również odbywać się na wniosek państwa członkowskiego.

Składanie sprawozdań i informowanie

- Przewodniczący grup ds. otwartej metody koordynacji będą składać Komitetowi ds. Kultury sprawozdania na temat postępów prac i osiągniętych wyników. W stosownych przypadkach Komitet ds. Kultury będzie przekazywać grupom ds. otwartej metody koordynacji dalsze wytyczne w celu zapewnienia osiągnięcia pożądaných wyników w pożądanym czasie.
 - Porządki obrad i protokoły posiedzeń takich grup będą udostępniane wszystkim państwom członkowskim, niezależnie od stopnia ich zaangażowania.
 - Sprawozdania końcowe grup ds. otwartej metody koordynacji zostaną opublikowane, a streszczenia powinny zostać przetłumaczone przez Komisję na wszystkie języki urzędowe UE.
-

ZAŁĄCZNIK II

Główne odniesienia polityczne ⁽¹⁾

- Komunikat Komisji w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz kultury z 22 maja 2018 r. (COM(2018) 267 final)
- Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018 (Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 4) i konkluzje Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie zmiany planu prac w dziedzinie kultury (2015–2018) pod względem priorytetowego traktowania dialogu międzykulturowego (Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 44)
- Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2017 r. (EUCO 19/1/17 REV 1)
- Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem art. 8, art. 10 i art. 167 TFUE (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 13)
- Konkluzje Rady w sprawie strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych (Dz.U. C 189 z 15.6.2017, s. 38)
- Konkluzje Rady w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności gospodarczej i włączenia społecznego (Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 13)
- Konkluzje Rady w sprawie zarządzania kulturą (Dz.U. C 393 z 19.12.2012, s. 8)
- Konkluzje Rady w sprawie promowania dostępu do kultury za pomocą środków cyfrowych ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju odbiorców (Dz.U. C 425 z 12.12.2017, s. 4)
- Konkluzje Rady w sprawie potrzeby wyeksponowania dziedzictwa kulturowego we wszystkich politykach UE (Dz.U. C 196 z 8.6.2018, s. 20)
- Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie równości płci w sektorze audiowizualnym (CM/Rec(2017) 9)
- Debata na temat edukacji i kultury w ramach Agendy przywódców w dniu 17 listopada 2017 r. w Göteborgu obejmująca komunikat Komisji w sprawie wzmocnienia tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze (COM(2017) 673 final)
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/864 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego (2018) (Dz.U. L 131 z 20.5.2017, s. 1)
- Wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (JOIN(2016) 29 final)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221) i wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2021–2027) (COM(2018) 366 final)
- Sprawozdanie Komisji w sprawie realizacji i przydatności planu prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018
- Sprawozdanie Grupy Przyjaciół Prezydencji dotyczące pewnych elementów przyszłego strategicznego podejścia UE do międzynarodowych stosunków kulturalnych (9952/18)
- Deklaracja rzymska z dnia 25 marca 2017 r.
- Konwencja UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego (2005 r.)
- UNESCO: przekształcanie polityk kulturalnych. Zwiększanie kreatywności, by pobudzić rozwój. Sprawozdanie z globalnej realizacji konwencji 2005 (2018 r.)
- Rezolucja ONZ „Przekształcamy nasz świat: agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030” (2015 r.)

⁽¹⁾ W porządku alfabetycznym.